

Överglasning av Skärholmens Centrum - utvärdering

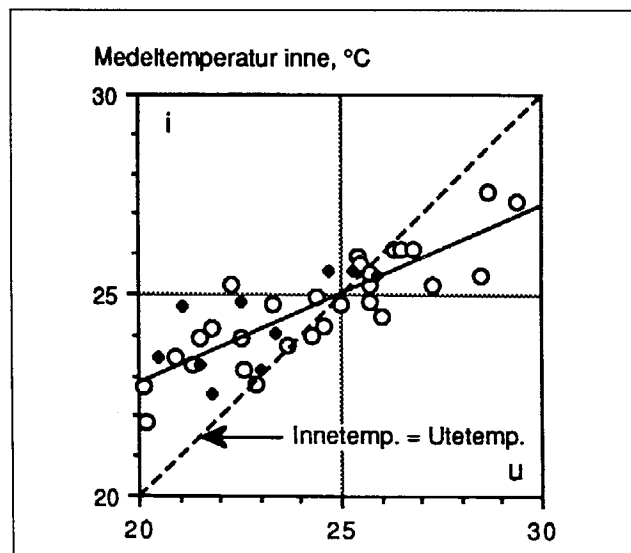
Bakgrund och syfte

Numera är det mycket vanligt med stora överglasningar för köpcentra, hotell och kontor, samtidigt som det är ont om systematiserade erfarenheter av hur dessa överglasningar fungerar. Syftet med detta forskningsprojekt är att tillföra utökade kunskaper och erfarenheter om stora överglasningar. Det ombyggda Skärholmens Centrum, där 4000 m² gågator överglasades 1984, är undersökningsobjektet. Resultat från projektets första etapp framgår av SBUF informerar 88:13. Detta forskningsprojekt har nu avslutats som en doktorsavhandling.

Genomförande

SBUF och Byggeforskningsrådet har lämnat ekonomiskt stöd till undersökningen, som bedrivits vid Institutionen för byggnadsteknik, KTH, i samråd med JM Byggnads och Fastighets AB.

Undersökningen omfattar termisk komfort, temperaturförhållanden, ventilation, energibalans, fuktförhållanden - mykologi, akustik, drift - underhåll - beständighet och sociologi. Metodiken innefattar fleråriga fältmätningar och omfattande teoretiska beräkningar, med intervjuer och enkäter som komplement.

Resultat

Flertalet resultat är gynnsamma, och slutsatsen är att stora överglasningar i offentlig miljö kan fungera väl både tekniskt och socialt. De överglasade gågatornas termiska klimat är i huvudsak bra. De allra varmaste sommardagarna är faktiskt innetemperaturen i genomsnitt lägre än utetemperaturen, trots avsaknad av såväl luftkonditionering som gardiner. En viktig orsak till detta gynnsamma resultat är skugga från omgivande byggnader. När det gäller akustik påvisas den positiva inverkan av öppna butiksentréer, som helt eller delvis kan ersätta ljudabsorbenter.

Genom överglasningen av gågatorna i Skärholmens Centrum har den användbara golvarean ökat med 4000 m², samtidigt som hela anläggningens energiförbrukning för uppvärmning har minskat med storleksordningen 10 %. Som ett resultat av detta forskningsprojekt sker praktiskt taget all uppvärmning av gågatorna numera med överluft från butikerna, i stället för som tidigare med golvvärmelement. Luften som strömmar ut från butikerna utgör i huvudsak gratis spillvärme, som före överglasningen försvann till ingen nytta. Den besparing som har erhållits genom att stänga av golvvärmen motsvarar över 100 000 kr/år.

Temperatur inne under överglasningen varma sommardagar. De allra varmaste dagarna är medeltemperaturen inne genomgående lägre än ute, vilket är mycket gynnsamt

Ytterligare information lämnas av

Robert Öman, Byggnadsteknik, KTH, tel 08-790 90 26, eller av Lars-Olof Höglund, JM Byggnads- och Fastighets AB, tel 08-782 87 00.

Rapporten Överglasning av stora byggnadsolymer (BFR R18:1993 av Robert Öman, 311 sid, pris inkl moms ca 157 kr) kan beställas från Svensk Byggtjänst, tel 08-734 51 00, fax 734 50 98.